

Jens Christoffer Müller:

Havnamaðurin sum gjørdist borgmeistari í Danmark

Tann 25. mai verður Jens Müller ættaður úr Havn 70 ár. Í hesum sambandi skrivur dóttir hansara Ann Britt hesa heilsan til pápan

Som lillebror til Søren, Tove og Ole Jakup kom Jens Christoffer Müller til verden i Torshavn på Færøerne 25. mai 1938. Blandt den lilles forfædre varssyselmænd, kongsbønder, Dannebrogsmænd, præster og skibsredere. Fx den navnkundige Sandøpræst Peder Mathias Hentze. Han kunne ifølge overleveringen 'mere end at made sig selv'. Således skete det bl.a., han helbredte folk (almuen kendte ikke til Hentzepræstens medicinstudier). Broren til Jens' tipoldefar, Michael Müller, var kaper for den danske konge. Endnu i dag er der for den opmærksomme iagttagelse spor at finde i Torshavn efter kaperkaptajnen. Når han var på land, savnede han sønen. Han fik derfor indsat et køje i sit hus, som på denne ene side vendte mod Gongin. Dette køje er i dag fredet.

Barndomshjemmet

Barndomshjemmet lå i Sigmundargöta 28. Jens' far, Poul Müller, var kongsbonde og moren, Sunneva født Hentze, var hjemmesygeplejerske. Forældrene var musikalske. Jens fortæller, at faderen spillede tværføjte i et af datidens blæserorkestre. Jens har også altid selv holdt meget af musik. Og selvom han aldrig har lært noderne, så er det gerne ham, der lægger klavermusik til julesalmerne i hjemmet i Jyllinge. Tilbage til barndomshjemmet i Torshavn: Jens fortæller: "Der var altid fyldt med liv og mennesker. Der var jo to forældre, vi var fire børn og en arbejdskone - især husker jeg hende den søde Fia Hermansen fra Kvivik. Og så også hende, der fandt på at kalde mig Pink. Hun syntes nemlig, jeg var så pinkulitil. Hertil kommer så alle de mange hyppige besøg med overnattende gæster - ikke mindst fra mors familie fra Skuø." En anden ofte overnattende gæst var den aktive sambandspolitiker Andreas Samuelsen fra Fugleffjord. Han var også Jens' gudfar. Igennem flere generationer var der blevet diskuteret

politik i det Torshavnske Müllershjem. Både bedstefaren og oldefaren havde været politisk meget aktive. Så interessen for politik, samfundet og dets indretning blev tidligt grundlagt hos Jens.

Beskyttelsesrum og røde plysstole

For at holde tyskerne væk fra Færøerne - dette strategisk vigtige sted i Nordatlanten - besatte England Færøerne. En venlig okkupation. Torshavns biograf var ejet af Klubben. Jens' far Poul Müller var medlem af Klubbens bestyrelse. Han var også medejer og direktør for biografen. Men englænderne behøvede biografen til feltkaserne. Så deplysbetruknebiografstole blev opmagasineret i kælderen med de brede kampestenmure, som hjemmet i Sigmundargöta hvilede på.

I takt med, at Krigen skred frem, oplevede Torshavnerne oftere og oftere de frygtede tyske bombetogter. Når der var luftalarm, var kælderen med de tykke mure under Müllershuset et sikkert tilflugtssted. "Så sad vi der komfortabelt i biografens røde plysstole", fortæller en af Jens Müllers barndomsvenner, Johan Evensen. Han, der i dag bor i Lyngby i Danmark, er nemlig vokset op i samme gade. I dag er de to gamle fyre

stadig gode venner. "Jo", siger Johan, "dernede i kælderen kunne vi så sidde og muntre os med en firkantet fodbetjent støvsuger - et stort skrummel - en meter høj." Skrummelet havde tilhørt husets første beboere Poul Müllers forældre Margrethe og Søren Emil Müller.

På den tid var Torshavn en børnefattig by. Børnene var i stort tal blevet sendt bort fra Torshavn; ud til familie og slægtninge i bygderne, hvor der var mere sikkert at være barn i 1940-45. Jens kom til sin moster Tina i Pålshusi på Skuø. Her nåede krigens mørke skygger aldrig rigtig ud. Det blev til tre meget lyse år på Skuø.

Torshavn - igen en levende by med børn

Krigen fik sin ende i 1945. Det gjorde tiden som førskolebarn også. Jens måtte tilbage til fødebyen. Han startede i Kommuneskolen som syv-årig. Lærer Davidsson, Zacharias Sørensen og Vennested er blandt personerne i Jens' mindegalleri fra den tid.

Nu var Torshavns gader atter fyldte med legende børn. Byen var vækket til live af sin tornerosesøvn. Pigerne spillede bolde, gik ture og sang gamle svenske og norske folkeviser. Der var så uendeligt meget, man

skulle nå. Endnu husker Jens særdeles godt de mange lyse sommeraftener. Natten havde svært ved at trænge sig på og jage ungerne hjem i seng.

Drengene havde skabt deres eget univers. Inspireret af krigens helte og skurke - spænding og intriger - taktikere og forrædere udspillede der sig i Torshavns gader og stræder omkring Rættará de mest dramatiske scener for knægtene. Man aftalte, at nu skulle det være krig. "Alt kunne bruges som våben: fiskestænger, kæppe, sten - ja, sågar gasmasker og trage indgik i udrustningen", fortæller Jens og drømmer sig tilbage.

Børnene brugte også Poul Müllers tomme høhus med lergulv, Gamla Fjós, som kaserne - og senere som ungdomsklub. Det stod ovre ved Poul Müllers fasters hus Christines Minde - huset med hvaltænderne i Sigmundargöta. Her havde før Jens' tid Amalia Reinert Joensen drevet sin privat-skole.

Asbjørn á Lava Olsen er en anden af Jens' venner. Asbjørn bor som Jens i dag i Jyllinge. Han husker også drengene fra dengang. "Der var fire klikker", siger han: "Ingutrøðfressarnir, Bøfressarnir, Rættará-

Andlát og jarðarferðir

Maria Samuelsen í Sumba andaðist mikudagin á Suðuroyðar Ellis- og røktar heimi 87 ára gomul. Kistan fer úr kapellinum á Suðuroyar sjúkrahúsið fríggjakvøldið klokkan 19 í sumbiar kirkju. Jarðarferðin verður úr Sumbiar kirkju leygardagin klokkan 15. Tey, ið vilja minnst Mariu, kunnu lata Suðuroyar ellis og røktarheimi eina peningagávu. Konta í peningastovni.

Nancy Djurhuus Jacobsen í Hvalba, ættað úr Sumba, andaðist týsdagin 20. mai á Suður-

oyar sjúkrahúsi, 85 ára gomul. Farið verður úr kapellinum fríggjakvøldið klokkan 18. Jarðarferðin verður úr Hvalbiar kirkju leygardagin klokkan 13. Sungið verður úr sálmaðókini. Tey, sum vilja minnst Nansy kunnu lata eina peningagávu til Sambýlið í Hvalba. Konta í peningastovnunum.

Jaspur Stanley Larsen á Oyrabakka andaðist á Landssjúkrahúsinum týskvøldið, 78 ára gamal. Jarðarferðin verður lýst seinni.

Dagurin

24. mai. Ester. Drotningin, sum Esters bók í Gamla testamenti er skrivað um. Týðningurin av navninum er óvissur.

25. mai. Urbanus. Hann var Pávi, til hann varð háls-høgður ár 230. Eftir teimum gomlu álmannakkunum var Urbanus fyrsti summardagur. Navnið merkir upprunaliga býarbúgvi.

26. mai. Beda, deyður ár 735. Eftirtíðin gav honum navnið venerabilis, hin tignarligi.

MYNDIR AV NÝFØDDUM BØRNUM

Hvønn leygardag ynskir Sosialurin foreldrum tillukku við nýfødða barninum við at bjóða teimum at seta mynd av barninum í blaðið.

Foreldur kunnu senda mynd og tekst til teldupost: **post@socialurin.fo** ella í brævbjálva til: **Sosialurin, box 76 FR-100 Tórshavn merktur "Nýfødða barn"**

Skriva avsendara, navn og adressu, og vit senda myndina aftur sum skjótast.

Tað er ókeypis hjá foreldrum at fáa mynd og tekst í hendan teigin.

Um foreldur ynskja tað, kemur myndafólk á føðideildina at taka mynd.

Ringið tel 34 18 00

SOSIALURIN